

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Modval Ion în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

URSU Ion XXXXX, *născut la XXXXX,*
domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.01.2020– 25.06.2020;

Instanța de apel: 21.07.2020 – 03.11.2020;

Instanța de recurs: 15.01.2021 – 17.02.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni, sediul Central, din 25 iunie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Ursu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 1 an și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate inculpatului pe termen de probațiune de 4 ani.

S-a încasat din contul lui Ursu Ion în contul statului cheltuielile judiciare în mărime de 320 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Ursu Ion la data de 12.07.2019 în jurul orei 19.00, aflându-se la domiciliul comun situat în XXXXX, fiind în stare de ebrietate, fără motive a inițiat un conflict cu mama sa, Ursu Elena și intenționat i-a aplicat lovituri cu pumnul în regiunea feței, iar când ea a căzut la pământ, el a continuat să-i aplice lovituri cu picioarele peste diferite părți ale corpului, preponderent în regiunea cutiei toracice.

În rezultatul acțiunilor lui Ursu Ion părții vătămate, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză judiciară nr. 201931D098 din 20.09.2019, vătămări corporale sub formă de hemoragie totală în sclerul ochiului stâng, echimoze și excoriații la nivelul feței, echimoze la nivelul cutiei toracice și membrelor superioare, care s-au format sub acțiunea traumatică a unui corp contondent, care au dus la dereglarea sănătății până la 21 de zile și s-au calificat ca vătămări corporale ușoare.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea individualizării pedepsei penale, rejudecarea cauzei, conform ordinii stabilite pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care lui Ursu Ion să i se aplice pedeapsa sub formă de închisoare reală pe un termen de 2 ani.

Apelantul a considerat că în conformitate cu principiul individualizării pedepsei precum și în vederea determinării inculpatului de a se corecta și de a evita pe viitor comiterea altor infracțiuni mai severe, precum și prevenirea comiterii de infracțiuni similare de către alte persoane, urma a-i fi stabilită o nouă pedeapsă în limitele legii penale, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani. A menționat că la pronunțarea sentinței instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată lui.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, apelul procurorului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și s-a pronunțat în această parte, cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ursu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiuni prevăzute de art. 201¹ alin. (1), lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare, pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, la numirea felului și măsurii de pedeapsă nu a ținut cont în măsură deplină de totalitatea circumstanțelor reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social și prejudiciabil al infracțiunii, conform prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal infracțiunea comisă de el se referă la infracțiuni mai puțin grave, de personalitatea infractorului, caracteristica negativă eliberată de autoritățile competente, potrivit căreia ultimul se caracterizează negativ, nu este angajat pentru moment în câmpul muncii, la adresa ultimului au fost înregistrate la Primăria Ursoaia, XXXXX mai multe plângeri din partea consătenilor, folosește băuturi spirtoase or, prin infracțiunea săvârșită Ursu Ion a pus în pericol un grup de relații legate de solidaritatea familială, precum și integritatea fizică a persoanei, iar aplicând o pedeapsă alternativă pedepsei închisorii, instanța de fond nu a asigurat un remediu eficient condamnatului de corectare și reeducare.

Instanța de apel a considerat că, pedeapsa aplicată în privința inculpatului prin sentință este prea blândă în raport cu infracțiunea comisă și personalitatea inculpatului și a conchis că corectarea și reeducarea lui este posibilă doar cu aplicarea pedepsei pe art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 1 an închisoare.

La individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat,

de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel, ținând cont de multitudinea circumstanțelor care descriu infracțiunea respectivă nu a considerat rațional faptul că prima instanță a dispus suspendarea executării pedepsei inculpatului

Restabilirea echității sociale prin stabilirea pedepsei se realizează atât față de societate cât și față de partea vătămată. Realizând acest scop, prin pedeapsă trebuie să se asigure posibilitatea reparării prejudiciului cauzat și, în limita posibilă, proporționalitatea dintre restrângerile drepturilor condamnatului și suferințele părți vătămate care au avut loc în rezultatul comiterii infracțiunii. Deci, restabilirea echității sociale presupune restabilirea drepturilor lezate, ca urmare a săvârșirii infracțiunii. La caz, restabilirea echității sociale include în sine și repararea prejudiciului cauzat părții vătămate. În circumstanța în care inculpatul nu este la prima abatere, anterior a comis infracțiuni similare, fiindu-i acordate șanse de fiecare dată pentru a-și corecta comportamentul său față de societate prin aplicarea pedepselor non privative de libertate, însă pedepsele aplicate nu și-au produs scopul legii penale prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de apel a considerat că acest scop al pedepsei va fi imposibil de realizat în cazul suspendării condiționate a executării pedepsei.

La caz, s-a constatat că inculpatul a fost anterior condamnat prin sentința Judecătorei Strășeni din 24.12.2015, în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă închisoare pe un termen de 7 luni, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04.02.2016, conform art. 90 Cod penal a fost dispusă executarea condiționată a pedepsei pe un termen de 3 ani.

Inculpatul a comis mai multe fapte prejudiciabile, fiind sancționat penal de mai multe ori. De fiecare dată inculpatul a fost sancționat prin aplicarea unei sancțiuni penale neprivative de libertate. Prin urmare s-a reținut că aplicarea unor sancțiuni neprivative de libertate nu au avut nici un efect din punct de vedere al reeducării inculpatului, ultimul comițând ulterior alte infracțiuni. Astfel, nu există nici o circumstanță ce ar indica la faptul că la aplicarea celei de-a șaptea sancțiuni penale neprivative de libertate condamnatul se va corecta și nu va mai comite alte infracțiuni.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Modval Ion în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6 și 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei cu menținerea sentinței Judecătorei Strășeni, sediul Central.

În motivare recurentul a indicat că, inculpatul a recunoscut integral fapta, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, s-a căit sincer în cele comise, a comis o infracțiune mai puțin gravă, are un loc permanent de trai, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, a fost iertat de partea vătămată, a conștientizat pe deplin fapta comisă, iar reeducarea acestuia poate avea loc și fără aplicarea unei pedepse cu privarea reală de libertate.

Partea apărării a considerat că decizia instanței de apel de a aplica o pedeapsă mai aspră, prin excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, contravine circumstanțelor cauzei, iar în consecință pedeapsa stabilită nu v-a atinge scopul pedepsei penale, ci v-a crea un sentiment de nedreptate și de neîncredere în lege.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului declarat, se întemeiază în drept pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța, examinând admisibilitatea în principiu a recursului împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursul declarat, recurentul a indicat ca erori de drept pct. 6) și 10) alin. (1) al art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală și cu solicitarea de a se dispune desființarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

Colegiul penal reține că, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, însă instanța de recurs precizează că recurenții referindu-și la pct. 6 din norma menționată, indicând că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, nu și-au argumentat motivul arătat, ceea ce rezultă că acesta este introdus cu titlu declarativ și urmează a fi respins ca neîntemeiat.

În ce privește argumentul care reprezintă temeiul prevăzut la pct. 10), alin (1) art. 427 Cod de procedură penală conform căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită solicitând aplicarea art. 90 Cod penal.

Instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând cont de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei și

cuantumului pedepsei. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul și prin urmare, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința lui Ursu Ion poate fi atins doar prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare reală.

În ce privește argumentele cu privire la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul le consideră neîntemeiate, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, concluzionând că nu este posibilă aplicarea pedepsei condiționate, motive pe care Colegiul penal le preia integral.

Instanța constată că apărătorul critică doar neaplicarea față de inculpat a art. 90 Cod penal. Față de alegațiile recurentului, instanța consemnează că, de principiu, raționamentul care poate condiționa aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal într-o cauză penală, întotdeauna are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună; străduința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului și, pe de altă parte, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „*Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numai decît în hotărâre motivele...*”.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Colegiul reține în cauză că instanța de apel corect a conchis că inculpatul nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite și, respectiv, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu ar fi proporțională faptelor prejudiciabile săvârșite.

Prin urmare, instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată, hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză, fapt ce permit instanței de

recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin materialele cauzei s-a constatat că inculpatul a fost anterior condamnat prin sentința Judecătorei Strășeni din 24.12.2015, în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă închisoare pe un termen de 7 luni, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04.02.2016, conform art. 90 Cod penal a fost dispusă executarea condiționată a pedepsei pe un termen de 3 ani. Drept rezultat a demonstrat că inculpatul a beneficiat de suspendarea executării pedepsei prin prisma art. 90 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, iar faptul că în continuare a comis infracțiune arată că neprivirea lui reală de libertate nu a dus la corectarea și reeducarea acestuia.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010).

Pe cale de consecință, având în vedere cele consemnate supra, Colegiul Penal statuează asupra soluției de inadmisibilitate a recursului ordinar declarat de avocatul Modval Ion în numele inculpatului, deoarece acesta este vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Modval Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe URSU Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 martie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion